

Riigikogu keskkonnakomisjoni istungi protokoll nr 150

Esmaspäev, 02. aprill 2018

Tallinn, Toompea

Algus 11.10 lõpp 12.35

Juhataja: Rainer Vakra

Protokollija: Andra Ainsaar

Võtsid osa: Peeter Ernits, Valeri Korb, Andres Metsoja, Meelis Mälberg, Kalle Palling (kuni 11.50), Elle Kaur (nõunik-sekretariaadijuhataja), Vivi Older (nõunik)

Puudus: Terje Trei

Kutsutud: Keskkonnaminister Siim Kiisler (2. päevakorrapunkti juures), Eesti Ornitoloogiaühingu linnukaitse programmijuht Veljo Volke (3. päevakorrapunkti juures), Eesti Ornitoloogiaühingu kommunikatsiooni-spetsialist Meelis Uustal (3. päevakorrapunkti juures), Eesti Jahimeeste Seltsi tegevjuht Tõnis Korts (3. päevakorrapunkti juures), Eesti Jahimeeste Seltsi nõunik Kaarel Roht (3. päevakorrapunkti juures), Keskkonnaministeeriumi asekanstler Marku Lamp (3. päevakorrapunkti juures), Keskkonnaministeeriumi metsaosakonna jahindusnõunik Tõnu Traks (3. päevakorrapunkti juures), Keskkonnaministeeriumi õigussosakonna juhataja Eda Pärtel (3. päevakorrapunkti juures),

Päevakord:

1. Nädala (02.04.-08.04.2018) töökava kinnitamine
2. Keskkonnaministri ülevaade ÜRO-s arutelul olevatest teemadest
3. Kollektiivne pöördumine Aita lõpetada seaduslikud veelindude tapatalgud

1. Nädala (02.04.-08.04.2018) töökava kinnitamine

Esmaspäev, 02.04.18 kell 11.00

1. Nädala (02.04.-08.04.2018) töökava kinnitamine
2. Keskkonnaministri ülevaade ÜRO-s arutelul olevatest teemadest
3. Kollektiivne pöördumine Aita lõpetada seaduslikud veelindude tapatalgud

Otsustati:

1.1 Kinnitada nädala (02.04.-08.04.2018) töökava. (konsensus- Peeter Ernits, Valeri Korb, Andres Metsoja, Meelis Mälberg, Kalle Palling, Rainer Vakra)

2. Keskkonnaministri ülevaade ÜRO-s arutelul olevatest teemadest

Rainer Vakra palus keskkonnaministril, kui ÜRO Keskkonnaassamblee presidendil, teha ülevaade assamblee töökorraldusest ja hetkel arutelul olevatest teemadest.

Siim Kiisler märkis, et ÜRO kõrval on tegutsenud Keskkonnaprogramm (UNEP) 1972. aastast ja 2013. aastal loodi Keskkonnaassamblee, mis annab poliitilise sisendi UNEP-le. Keskkonnaassamblee koguneb kord pooleteist aasta tagant, esimest korda 2014. aasta juunis ja järgmine kord 2019. aasta märtsis. Läbirääkimised on sageli väga keerulised, kuna riike on palju ja kõigil on oma seisukoht. Praegu on kokkulepitud järgmise Keskkonnaassamblee kohtumise teemadeks keskkonnaprobleemide uuenduslikud lahendused ja säästlik tarbimine ning tootmine. Eelmine kord oli peateemaks suunad reostusevaba planeedi poole. Lisaks on aktuaalne plastiku piiramine ja mereprügiga seonduv. Ta selgitas, et ÜRO keskkonnaüksuste peakontorid asuvad Keenia pealinnas Nairobi. Bürooga toimub suhtlus videokõnedega. Lisaks korraldab assamblee istuv president oma riigis büroode ühisistungi, mis praegu on planeeritud selle aasta septembriks Tallinnas.

Otsustati:

2.1 Võtta teadmiseks. (konsensus- Peeter Ernits, Valeri Korb, Andres Metsoja, Meelis Mälberg, Kalle Palling, Rainer Vakra)

3. Kollektiivne pöördumine Aita lõpetada seaduslikud veelindude tapatalgud

Rainer Vakra märkis, et kollektiivne pöördumine 2569 allkirjaga esitati Riigikogule 1. detsembril 2017. Keskkonnakomisjon arutas pöördumist koos kõikide osapooltega 9. jaanuaril 2018. Komisjon küsis arvamust kõikidelt fraktsioonidelt. Vabaerakond ja EKRE on kirjalikult toetanud pöördumist. IRL oma arvamuses kollektiivse pöördumise kohta leiab, et veelindude jahil on oluline järgida jahinduse häid tavasid, milleks on otstarbekas korraldada koolitusi ka Eestisse saabuvatele jahituristidele.

Veljo Volke selgitas, et arutelud fraktsioonides olid konstruktiivsed ja umbes pooled olid toetaval seisukohal. **Meelis Uustal** täiendas, et lisaks on vahepeal esitatud Keskkonnainvesteeringute Keskusele (KIK) kaks taotlust, mis puudutavad lindudega seotud probleeme põllumajandusmaastikel.

Marku Lamp kinnitas, et Keskkonnaministeerium on endiselt arvamusel, et välismaa jahituristide koolituste kaudu on võimalik olukorda parandada.

Rainer Vakra küsis, et kas petitsiooni algatajatele koolituskohustuse loomisest piisab või tegelikkuses see olukorda ei paranda. **Veljo Volke** vastas, et kindlasti on teadmiste jagamine parem, kui jahikülalised lihtsalt ilma koolitamata metsa lasta.

Rainer Vakra tundis huvi, et kuidas jahikülalistele koolitusi läbi viima hakatakse. **Marku Lamp** selgitas, et kui jahikülaline läheb järgi jahitunnistusele, siis selle käigus on võimalik teha ka koolitus. Pigem oleks tegemist lühikursusega ja kaasa antakse materjalid. Teatud kulud tekivad materjalide väljatöötamiseks ja koolituste läbiviimiseks. Täpsem korraldus jääb Jahimeeste Seltsi otsustada.

Kalle Palling küsis, et kas ettepaneku rakendamiseks tuleb kindlasti seadust muuta või oleks ka muid võimalusi koolituskohustust seada. **Eda Pärtel** märkis, et praegu on jahiseaduse § 36 lõikes 6 sätestatud, et välisriigi jahitunnistuse alusel antakse isikule Eesti jahitunnistus jahindusalase koolituse ning jahiteooriaeksamit läbimata. Seetõttu ei saa koolituskohustust sätestada vaid määruse tasemel ja see säte vajab muutmist. Samas ei läheks teabematerjalide jagamine seadusega vastuollu, kuna tegemist ei oleks sellisel juhul koolituse läbimisega.

Kalle Palling tundis huvi, et kui korrektne on seada Euroopa Liidus üksikisikule täiendavaid piiranguid ja milline on teiste riikide praktika. **Kaarel Roht** selgitas isiklikust kogemusest, et välisriikides jahil käies ei ole kaheldud tema teadmistes ja pole pidanud läbima teooriaeksameid. Tema arvates saaks linnujahti koolituse lahendada Keskkonnaministeeriumi ja Jahimeeste Seltsi vahelise lepinguga.

Rainer Vakra märkis, et Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon tunnustas kohtumisel ornitolooge. Teemaga ei ole tegeletud kiirustades, vaid arutelud on kestnud aastaid. Samuti soovib ühiskond selgemat signaali, et välismaalt tulevad jahimehed oleksid kohustatud läbima vähemalt koolituse.

Andres Metsoja küsis, et kui koolituskohustust seadusega ei sätestataks, kas jahikorraldajad oleksid nõus ikka teadmisi jagama. **Tõnis Korts** vastas, et sellisel juhul garantiid anda ei saa. Suurematel jahikorraldajatel on teabematerjalid olemas, neid tuleks veel täiendada. Seejuures ei saa välistada siiski üksikjuhtumeid, kus teabematerjale ei jagataks.

Peeter Ernits tundis huvi, et mis on Ornitoloogiaühingu seisukoht välja pakutud koolituse lahenduse suhtes. **Meelis Uustal** tõi välja, et põhiküsimus on, kas me kõik praegu usume, et ainult koolitus on probleemi lahendus – kui jahikülaline on tulnud Eestisse mõttega lasta võimalikult palju linde, siis kas pärast koolitust ta enam seda ei soovi. Kindlasti on koolitus vajalik, kuid pigem võib kahtlustada sügisel taas samade probleemide esinemist.

Peeter Ernits tundis huvi, et miks jahimehed kardavad jahiseaduse avamist muudatuse tegemiseks. **Tõnis Korts** vastas, et jahiseaduse vastuvõtmisega saavutati kompromiss väga vaevaliselt ja praegu on seaduse rakendamine hästi toimima saanud. Konkreetse muudatuse vastu ei olda, kuid seaduse avamisel võib tulla muid muudatusi lisaks. **Marku Lamp** täiendas, et kindlasti on jahiseaduses vastandlikke osapooli ning hirm on suurem pigem maaomanikel. Koolituse sätestamisega jahiseaduses saavutatud tasakaalu ei riivataks. **Meelis Uustal** lisas, et ornitoloogide kompromissettepanek oleks päevalimiitide kehtestamine ja küttimisel kütitu kohene märkimine jahiloale.

Andres Metsoja küsis, et kuidas rakenduks tegelikkuses jahiloale koheste märgete tegemine. **Meelis Uustal** selgitas, et märke peaks tegema koheselt või vähemalt mõistliku aja jooksul. **Kaarel Roht** täpsustas, et praegu peab jahipäeva lõpuks olema loal kõik märged peal. Seejuures ei ole seadusega määratud küll jahipäeva pikkus, kuid linnujahti saab pidada vaid valgel ajal ja enne jahikohast lahkumist tuleb teha kõik märged loale. Kuna linnujaht on sageli meeskondlik, siis koheselt märke tegemiseks varjendist välja jooksmine on turvarisk ja see ei oleks mõistlik.

Valeri Korb tundis huvi, et miks ei pooldata päevalimiitide kehtestamist, mis kaudselt on võimalik seada ka Keskkonnaametil küttimehahtude piirangutena vastavalt jahiseaduse § 22 lõikes 4 sätestatule. **Marku Lamp** tõi välja, et petitsioon viitab eetilisele probleemile. Kui aga tegemist oleks teatud lindude madala arvukusega ja soov neid kaitsta, siis tuleb määrata jahtimiseks piirangud ja seda on ka praegu teatud liikide puhul tehtud. Seejuures võib tekitada limiitide kehtestamine jahimehel motivatsiooni märkida loale tegelikkusest vähem kütitud linde ja see ei oleks hea lahendus.

Andres Metsoja küsis, et kas määratakse koolituse kestvus ja kas läbimise tunnistus on tähtjaline või tähtajatu. **Marku Lamp** vastas, et kogu praktiline pool vajab arutelu Jahimeeste Seltsiga. Koolitus võiks mahtuda ühe päeva sisse.

Meelis Mälberg küsis, et kuidas läks ornitoloogide kohtumine põllumeestega ja milline oli nende tagasiside petitsioonile. **Veljo Volke** tõi välja, et arutati peamiselt põhiprobleeme ja nende võimalikke lahendusi. Oluline on teada, mida põllumehed lindude peletamiseks katsetavad.

Rainer Vakra palus üle täpsustada, et praegu ei ole probleemiks lindude arvukus, vaid tegemist on eetilise küsimusega. **Veljo Volke** kinnitas, et probleem on eetiline ja ühiskonnal on teatud ootused.

Peeter Ernits märkis, et pooldab päevalimiitide kehtestamist isegi siis, kui tegemist ei ole lindude arvukuse probleemiga, sest siinjuures loevad ka emotsioonid. **Kaarel Roht** lisas, et Eestis olid kehtestatud päevalimiidid aastatel 1974-1978 ja see ei andnud midagi juurde, ka eetikas mitte – jahimehed ei märkinud õiget lastud lindude arvu enam jahilubadele ja seega saadi valeandmeid. Jahilubade andmed saadakse 10. aprillil ja seejärel saab analüüsida, kui palju jahikülalisi käis ja palju linde nad lasid. **Tõnu Traks** täiendas, et sel hooajal saaks tõepärased andmed, kuna jahimehel puudub praegu vajadus arvudega manipuleerida.

Andres Metsoja arvas, et kvoodid kehtestatakse ennekõike liigi arvukuse kaitsmiseks. Praegu ei ole tegemist lindude kaitsmise probleemiga, vaid rikutakse jahieetikat. **Tõnis Korts** selgitas, et Jahimeeste Selts püüab kasvatada jahimeestes eetikat ja õiget sisetunnet.

Eda Pärtel tõi välja, et kvootide kehtestamine ei lahendaks eetilist probleemi.

Rainer Vakra tunnustas petitsiooni algatajaid. Tema arvates on koolituste korraldamine levinud ka teistes valdkondades ja kindlasti muudaks teadmiste jagamine antud juhul olukorra paremaks. Lisaks on praegu jahiseaduses otseselt sõnastatud, et jahikülalised ei pea läbima koolitust ja eksamit ning seda enam vajab seadus muutmist. Samuti peaks üle vaatama peale 10. aprilli valmiva jahilubade andmeanalüüsi.

Otsustati:

3.1 Jätkata arutelu (konsensus- Peeter Ernits, Valeri Korb, Andres Metsoja, Meelis Mälberg, Rainer Vakra)

(allkirjastatud digitaalselt)
Rainer Vakra
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Andra Ainsaar
protokollija